

A Fővárosi Ítéltábla Csabai és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 1, eljáró ügyvéd: dr. Csabai Marianna) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - dr. Kárpáti Miklós Ügyvédi Iroda (fél címe 2., eljáró ügyvéd: dr. Kárpáti Miklós) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. április 14. napján kelt 25.P.23.033/2015/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. és 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés a folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes kiadásában megjelenőhu internetes oldalon 2013. júniusa és novembere között több részből álló cikksorozat jelent meg.

A 2013. június 20-án megjelent cikk a „Bőkezűen szórja a százmilliókat a ...i klinika: Mindent vitt a ...” címmel a felperes közbeszerzési eljárásokban történő eredményes részvételének hátterét igyekezett feltárni.

A 2013. július 2. napján a „Nemcsak ...en robbantott bankot a ...” című cikk, a ... Megyei Kórház korábbi közbeszerzési eljárásairól írt, melyben a felperes részvételét elemezte.

A 2013. július 24. napján „...-gate 3: Az ágyban köttetik a legnagyobb üzlet?” című írás a felperest ugyancsak érintően, a ... Egyetem egészségügyi fejlesztéséről írt.

A 2013. november 15-én „Aranyeső ...ett is - Hogyan tarolja le a ... a magyar egészségügyet?” című cikk a ...i Tudományegyetem korábbi laborbeszerzéseiről szólt, érintve a felperest.

A felperes 2013. december 20-án érkezett keresetében az elsőfokú bíróságtól annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét a cikkekben közölt sértő, valótlan tényállításokkal, azok híresztelésével.

Kérte továbbá, hogy a bíróság az alperest a jogsértés abbahagyására kötelezze, tiltsa el a további jogsértéstől, továbbá kötelezze a sérelmes helyzet megszüntetésére oly módon, hogy honlapjáról haladéktalanul távolítsa el a cikkeket. Elégtételadásként kérte az alperes bocsánat kérésre kötelezését, illetve annak elrendelését, hogy ahu internetes oldalon a cikkekkel azonos betűmérettel és betűtípussal - az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül - a

következő közleményt tegye közzé: „Az általunk üzemeltetetthu oldalon 2013. június 20. napján megjelent „Bőkezűen szórja a százmilliókat a ...i Klinika: mindent vitt a ...”, továbbá a 2013. július 2. napján megjelent „Nem csak ...en robbantott bankot a ...”, valamint a 2013. július 24. napján megjelent „...-gate 3: az ágyban köttetik a legnagyobb üzlet?”, és a 2013. november 15-én megjelent „Aranyeső ...ett is” című cikkeinkben foglalt kijelentéseink valótlan tényállításokkal, illetve való tények hamis színben való feltüntetésével megsértették a felperes neve jó hírnevének védelméhez fűződő személyiségi jogait. A felperes neve-től ezért elnézést kérünk.”.

Az elsőfokú bíróság 2014. november 18-án kelt 25.P.26.213/2013/21. sorszámú ítéletében a jogsértést részben megállapította. Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására, és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte továbbá arra, hogy az általa üzemeltetett www....hu portálról távolítsa el a cikkekből a megállapítással érintett közléseket, és elégtételadásként a jogsértés miatt legalább 60 nap időtartamra tegye közzé a cikkel azonos betűmérettel és típussal az ítélet rendelkező részét, és kérjen elnézést a jogsértésekért a felperestől. Figyelemmel a kereset részbeni elutasítására a perköltség viseléséről úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt 36.000 forint kereseti illetékből a felperes és az alperes személyenként 18.000 forintot köteles az államnak - felhívásra - megfizetni, egyéb költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az elsőfokú ítélet ellen mindkét fél fellebbezést terjesztett elő, amelyek folytán a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.754/2014/5. számú részítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta. A jogsértőnek ítélt közlések körét az elsőfokú bíróságtól kisebb részben eltérően, az alperesre kedvezőbb módon állapította meg azzal, hogy kötelezte az alperest, hogy - 15 napon belül - legalább 60 nap időtartamra tegye közzé a www....hu portálon a cikkel azonos helyen, betűmérettel és típussal az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését, és kérjen elnézést a jogsértés miatt a felperestől.

A 2013. június 20-án „Bőkezűen szórja a százmilliókat a ...i klinika: Mindent vitt a ...” című cikkben írt, „A ...i székhelyű, mint cikkünkben kiderül „a második- és harmadik világban igen „kreatív” módszerekkel kereskedő multicég gyakorlatilag a piacon fellelhető és beszerezhető hasonló minőségű termékek, eszközök árának a duplájáért adja el a ...i Tudományegyetemnek az áruit.”;(1)

„A ...i Tudományegyetem úgy írta alá a szerződést a nyertes ...-sal, hogy a tender 5. és 6. részajánlati körében, a hematológiai vizsgálatokhoz szükséges reagensek, fogyóanyagok, kontroll oldatok s a mérésekhez szükséges műszerek biztosításánál a ... 41,6 millió forintos éves beszerzési értéket határozott meg, miközben a tendert megelőző évben ugyanezen vizsgálatokra az egyetem 20 millió forintért szerezte be a szükséges termékeket. Ugyancsak érdekes, és nehezen megmagyarázható, hogy a tender 7. részajánlati körében a ... 36,9 millió forintos éves árral lett befutó, miközben a 2009. évben, ugyanezen vizsgálatokhoz szükséges termékekre mindössze 18 millió forintot költött a ...i intézmény.”;(3)

„Az pedig teljességgel érthetetlen, hogy miért fogadta el befutónak a ...i Tudományegyetem a tender három olyan kiírásában a felperes neve, amelyben ugyanolyan készülékpark (a hematológia esetében ... típusú, a véralvadás esetében pedig ...-t) telepítését vállalta, mint amelyet a ...i labor a tender előtt is használt. Egyik részajánlati körnél pedig megegyezik a szállítandó termék a korábban használttal, csak 2009-től már a ... adhatta el a klinikának, közel dupla áron.”;(4) továbbá a

„Hivatalosan sem a megkeresett politikusok, sem pedig a városért aggódók nem tudtak arról, hogy a 2009-es tender miatt több százmillió forint közpénz került a ... számlájára, miközben ugyanilyen minőségben, de lényegesen olcsóbban más cégek is beszállítói lehettek volna az egyetemnek.” (9) - közlések tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltséggel kapcsolatos rendelkezésekre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására

és újabb határozat hozatalára utasította.

A jogerős részítélet szerint ezen cikkben elsőként, harmadikként, negyedikként és kilencedikként sérelmezett közlés tekintetében a hatályon kívül helyezést a tényállás részleges feltáratlansága indokolja figyelemmel a Pp. 252. § (3) bekezdésére, ugyanis a releváns tényállás teljes körű felderítéséhez további bizonyításra volt szükség.

Az elsőfokú bíróság ugyanis az első és a kilencedik közlést illetően elutasította a keresetet, a harmadik és negyedik közlés tekintetében megállapította a jogsértést. Ezekben a közlésekben az alperes lényegét tekintve azt állította, hogy a felperes hasonló, illetőleg ugyanolyan minőségű termékeket, készülékeket a piaci versenytársak áraihoz képest 2010-ben dupla áron értékesített a ...i Tudományegyetem részére. Az alperesi tényfeltáró cikknek kifejezetten az volt a célja, hogy felderítse az egészségügyi döntéshozói visszasságokat, feltárja a kórházi diagnosztikai eszközök, készülékek, termékek beszerzési gyakorlatát. Ehhez képest az alperes kizárólag árszemponitú megközelítést alkalmazva nem állíthatja közlése valóságtartalmának bizonyítása nélkül azt, hogy a felperes ugyanolyan minőségű árukat dupla áron értékesít a kórház részére, mint releváns versenytársai a releváns piacon. A felperes objektív társadalmi megítélését az ilyen jellegű valótlan tény hamis színben feltüntető állítás hátrányosan befolyásolja, az átlagolvasó számára ugyanis ezen állításból az következik, hogy a felperes tisztességtelen módon, a rendes üzleti hasznán túlmutató extra bevételhez jut. Az alperes arra tévesen hivatkozott fellebbezésében, hogy ebben a tekintetben a felperest terhelne a bizonyítás kötelezettsége. A valóság bizonyítása ugyanis állításával összefüggésben az alperest terheli. Ugyanakkor az alperes nem zárható el annak bizonyításától, hogy a felperes a megjelölt időszakban más cégekhez képest valóban dupla, illetőleg közel dupla áron értékesített ugyanolyan, illetve hasonló minőségű termékeket, készülékeket a ...i Tudományegyetem részére. A harmadik, illetőleg a negyedik közlést illetően nem hagyható figyelmen kívül, hogy a perben eddig feltárt ellentétes peradatok alapján nem tudható, hogy az elsőfokú bíróság megállapításának megfelelően valóban a 2007-ben elhatározott intézmény-összevonás indokolta-e a nagyobb vizsgálatszámot - következésképp a felhasznált reagensek mennyiségének, így vételárának növekedését -, vagy sem. Amennyiben a felperes azt állítja, hogy az intézmény-összevonás ténye csak a 2010. évi közbeszerzések során éreztette hatását, a 2009. évi során még nem, ezen állítását a Pp. 164. § (1) bekezdésében írtak szerint neki kell bizonyítania, erre önmagában az általa hivatkozott önkormányzati képviselő-testületi határozat nem alkalmas.

Előírta, hogy a megismételt eljárásban - a bizonyítási teher tekintetében a feleket a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a szükséges tájékoztatással ellátva - az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy van-e valóságalapja annak az állításnak, hogy a felperes 2010-ben más cégekhez képest valóban dupla, illetőleg közel dupla áron értékesített ugyanolyan minőségű termékeket, készülékeket a ...i Tudományegyetem részére, illetőleg a vételár jelentős emelkedését ebben az évben valóban az intézmény-összevonás indukálta vizsgálati szám növekedés okozta. A kifejtetteknek megfelelően lefolytatott szükséges bizonyítást követően lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy megalapozottan döntsön a felperes által sérelmezett első cikk, előzőekben körülírt közlései jóhírnevet sértő jellegéről.

Rögzítette, hogy a hatályon kívül helyezés folytán a felperes és az alperes pernyertességének az egymás közötti aránya nem állapítható meg, ezért a perköltségek viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell határoznia a megismételt eljárás lezárásakor.

A hatályon kívül helyező rendelkezésre tekintettel a fellebbezési eljárás költségét - a Pp. 252. § (4) bekezdése értelmében - csupán megállapította azzal, hogy annak viseléséről az elsőfokú bíróság határoz. A felperest és az alperest képviselő ügyvédek személyenkénti 10.000 forint + áfa összegben meghatározott munkadíjáról a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5), (6) bekezdései alapján - a

4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - rendelkezett.

A Kúria 2016. június 15-én kelt Pfv.IV.22.052/2015/9. számú részítéletével a jogerős részítéletnek a 2014. július 24-én megjelent „...-gate 3: Az ágyban köttetik a legnagyobb üzlet?” című írás esetében megállapított jogsértésekre vonatkozó részét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságnak ezen kereseti kérelmet elutasító rendelkezését helyben hagyta. Mindebből az következik, hogy a felperes kereseti kérelmeit a bíróságok jogerősen a jelen per alapját képező közlések kivételével elutasították.

A megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította a perben korábban beszerzett iratokon túlmenően csatolt, a közbeszerzési eljárással összefüggő iratok, a ...i egyetem sajtóközleménye és intézmény igazgatójának tájékoztatása, prezentációja, valamint ... tanú vallomása alapján. A felperest kötelezte a részítéletben megállapított 12.700 forint és a megismételt eljárásban felmerült 30.000 forint + áfa, összesen 50.800 forint ügyvédi munkadíjból álló költség megfizetésére, azzal, hogy a le nem rótt illeték viselésére a jogerős részítélet helybenhagyó rendelkezése volt az irányadó.

Tényállásként azt rögzítette, hogy felperesi gazdasági társaság tevékenységi köre a ... AG gazdasági társaság által üzemeltetett gyógyszergyár termékeinek forgalmazására terjed ki. A felperes részt vett a ...i Tudományegyetem Szent ... Központ, a ... Megyei Kórház, a ... Egyetem klinikái és a ...i Tudományegyetem klinikái különböző vizsgálatok lefolytatásához szükséges készítmények (reagensok) beszerzésére vonatkozó közbeszerzési pályázatain, amelyeken túlnyomó részben nyertes ajánlattevő volt.

...en a város laboratóriumait 2007. év októberében összevonták, mely integráció eredményeként a ...i Tudományegyetem Klinikai Kémiai Intézet végezte mind a kórházak, mind a rendelőintézetek laboratóriumainak diagnosztikai szolgáltatásait. A korábban már összevont laboratóriumi diagnosztikai szolgáltatások ellátásának helyszínéül szolgáló központ, a ...i Tudományegyetem ... Intézet átadására 2009. novemberében került sor.

2009. októberében - a korábbi egyedi szerződéseket kiváltandó - a laboratóriumi munkák elvégzéséhez szükséges készülékek és reagensok beszerzésére az egyetem ... szám alatt ajánlati/résztvételi felhívást tett közzé. Az 1., 2., 5., 6., és 7. részajánlati körök esetében a nyertes ajánlattevő a felperes lett. Ennek nyomán az 1. részajánlati kör tekintetében 163.154.359 forint/év, a 3. részajánlati kör esetében 127.819.391 forint/év, az 5. részajánlati kör esetében 30.188.561 forint/év, a 6. részajánlati kör esetében 11.430.993 forint/év, míg a 7. részajánlati kör tekintetében 36.923.954 forint/év vételár ellenében kötött az egyetemmel szerződést.

Ilyen előzményeket követően került sor a perrel érintett cikksorozat megjelentetésére.

Az elsőfokú ítélet részletesen rögzítette a felperes eredeti kereseti kérelmét, a jogerős részítélet rendelkezéseit. Ismételten leszögezte, hogy miután a felperes a perben a jóhírnevének a megsértésére alapozta az igényét, a bíróság a közbeszerzési eljárás lefolytatásával, annak jogszabálysértő voltaival nem foglalkozhatott. A vizsgálódás köre kizárólag arra terjedhetett ki, hogy az alperes a felperes által megjelölt cikkben a felperes személyére vonatkozó azt sértő valótlan tényről állított vagy híresztelt-e, illetőleg való tényről hamis színben tüntetett-e fel. E körben a bíróság kötve volt ahhoz, amit a felperes keresetében megjelölt: mely tényállításokat tartotta valótlanoknak, illetve rá nézve sértőnek.

Rögzítette, hogy a jogerős részítéletben előírt iránymutatás alapján megtett kioktatást követően az intézmény-összevonás hatásait tekintve a felperes azt az előadást tette, hogy az összevonás ténye legelőször a 2010. évi közbeszerzéseknél fejtette ki a hatását, mivel a központi labor építési munkáinak befejezése 2008. év végi időpontra volt tehető, ebből következően megállapítható, hogy 2009-ben lehetett csak felmérni az igényeket, amelynek alapján aztán évekre előre szólóan közbeszerzést lehetett kiírni.

Előadta továbbá, hogy valószínűleg állította az alperes, hogy ugyanolyan készülékpark telepítését vállalta. A valóságban az intézmény-összevonáshoz kapcsolódóan a laborkészülékek nagyobb produktivitása iránt fogalmazott meg igényt az egyetem. A valóságban a felperes termékei a piaci versenytársakéhoz képest nem ugyanolyan minőségűek.

A felperes az intézmény-összevonás vonatkozásában azt tartotta fontosnak, hogy ez volt az alapvető ok, amely a közbeszerzési igényeket meghatározta, továbbá azt állította, hogy a közbeszerzés kiírója esetében nem önmagában a mennyiségről (vizsgálati szám növekedésről) volt szó, hanem minőségi jellemzőkről, illetve elvárásokról, nagyobb produktivitásról. A felperes azt sérelmezte és tartotta a jogsértés alapjának, hogy a cikk említést sem tett az intézmény-összevonás tényéről, amely alapvetően megváltoztatta a közbeszerzés feltételeit és a kiíró igényeit.

Állítását igazolandó csatolta a ... Intézet átadásakor megjelentetett sajtóközleményt, valamint az intézetvezető által készített, az integráció bemutatását szolgáló prezentációs dokumentum nyomtatott változatát (12/F/1. és 12/F/2. sorszám alatt).

Rögzítette, hogy az alperes továbbra is a kereset elutasítását kérte. Vitatta a felperes keresetösszeírását a kórházi beszerzésekre vonatkozó értéktétele kapcsán, melyre vonatkozóan - miként a per érdemében is - arra hivatkozott, hogy a cikksorozat nem a felperesről, hanem az egészségügyi döntéshozói visszasságokról, beszerzési gyakorlatról szólt. Hivatkozott arra, hogy ezzel kapcsolatos véleményét rögzítette a cikkben, és az annak alapjául szolgáló bizonyítékok azt alátámasztották. Ezt az értéktételeket az alperesnek még ha az rá nézve elmarasztaló is tűnie kell figyelemmel arra, hogy a közszereplőkéhez hasonló magasabb tűrési kötelezettséggel bír. A bizonyítási kötelezettsége körében indítványozta az újságíró, ... tanúkénti kihallgatását (12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), valamint becsatolta a tárgykörben született elektronikus levelezését (13. sorszám alatt), és kérte a közbeszerzési dokumentáció beszerzését (18. sorszám alatt iratokhoz beszerezve).

Az elsőfokú bíróság ismerte az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 78. § (1) és (2) bekezdéseit, 85. § (1) bekezdése, és a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalását. Elsősorban azt állapította meg, hogy a perbeli cikk a felperes nyertes ajánlattevői szerepével befejeződött közbeszerzést emelte a középpontjába, ezért mint az ügylet másik oldalán szereplő felet mindenképpen közvetlenül érintette a felperest, így a megismételt eljárásban a felek indítványára beszerzett bizonyítékokat is értékelve döntött a felperes keresetéről.

A felperes közszereplői minőségével kapcsolatosan úgy foglalt állást, hogy e körben az alperesi hivatkozás nem helytálló. Annak alapjául mindössze az szolgált, hogy a felperesi gazdasági társaság közbeszerzési eljárásokban vett részt. Önmagában e tény a közszereplői minőségét nem alapozta meg még akkor sem, ha ezen eljárások eredményeként közpénzekből került finanszírozásra az általa szállított termékek ellenértéke.

Az elsőfokú bíróság részletezte a tényfeltáró újságírással kapcsolatos követelményeket, elvárásokat azzal, hogy ezek jellemzője, hogy a tények közlését követően tartalmazzák az abból levont újságírói következtetéseket. Amennyiben azok okszerűek, nem minősülnek önkényesnek, jogsértés nem valósul meg.

Mindezek előrebocsátását követően idézte a PK 12. számú állásfoglalás releváns rendelkezéseit

hangsúlyt fektetve arra, hogy a felperes eredeti keresete egy nyolc részből álló cikksorozat négy cikkét érintette, az eljárás jelen szakaszában már csak az első cikk néhány (összesen négy) közlése képezte a per tárgyát. Minderre tekintettel a szélesebb szövegösszefüggésre is tekintettel foglalt állást. A megismételt eljárás során rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállás tekintetében megállapította, hogy a felperes által csatolt iratok alátámasztották, hogy az intézményi integráció több lépcsőben zajlott le. Ennek végkifejletét a ... Intézet átadása jelentette, azonban az intézmény-összevonás - még a korábbi klinikai épületbe - már 2007. októberében megtörtént, és a vizsgálatszám növekedése is ehhez képest alakult. Az ugrásszerű növekedés tehát az intézmény-összevonás ezen fázisához kötődött. A csatolt táblázatokban a humánerőforrás adatokról pontos értékek kerültek közlésre, melyben jelentéktelen változás volt megfigyelhető, hiszen a laborasszisztensek 2008-ra kialakult száma valóban csökkent 2009 évre, azonban ezzel párhuzamosan hasonló mértékben nőtt az általános asszisztensek, a mintavételi asszisztensek és segéd-laborasszisztensek száma. ... tanú vallomása és a csatolt elektronikus levelezés alátámasztotta, hogy 2008-ról 2009-re a laborbeszerzések árai emelkedtek, és az árnövekedés nem a vizsgálati darabszám változását jelentette. Az adatgyűjtés - mely magában foglalta a tudomására jutott és nyilvánosan elérhető közbeszerzési kiírással kapcsolatos adatokat, a laboratórium dolgozóitól és ...tól, a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság főigazgatójától származó információkat -, azt mutatta, hogy 2008-tól már az összevont labor működött, az esetszám ezt követően nem emelkedett kirívó mértékben. Az összevont laborban végrehajtott automatizálás miatt - bár a manuális átvitel a dolgozóknak nem jelentett többlet terhet - létszám leépítés nem történt, emiatt azonban a közbeszerzés már az eszköz biztosítását is előírta. Az automatizálást szolgáló zárt rendszerű laboreszköz ugyanis más cég reagens anyagát befogadni nem tudja, így a későbbi közbeszerzéseken a felperesen kívül másnak indulni nem érdemes. Ezen túlmenően a készülékpark nem változott, korábban is rendelkezésre álltak a ... és a ... készülékek a hematológiai és a véralvadás vizsgálatokhoz. Az alperes által csatolt összehasonlító adatok (... minőségi szakfőorvostól) megerősítették, hogy a vizsgálati számok 2008. évet követően mindössze 10%-kal emelkedtek.

Az elsőfokú bíróság a felperesi kereset egyes tételeit vizsgálva azokat nem találta alaposnak. Az első közlés esetében, amelyben a felperes azt sérelmezte, hogy valótlan tényről állított az alperes, és ezzel egyúttal azt a hamis látszatot is keltette, mintha a felperes és más piaci szereplők termékei között kizárólag az árszínvonal tekintetében állna fenn releváns különbség azt rögzítette, hogy a labordiagnosztikai eszközök tekintetében az alperes által üzemeltetett weboldal olvasói szakmai ismeretek hiányában nem tudnak minőségbeli különbséget tenni az adott vizsgálat tekintetében elérhető eszközök között. Az átlagolvasó szempontjából sok esetben egy termék ára a minőségi kritériumoktól függetlenül jelentős tényező. Az újságírónak ezért nem volt kötelezettsége, hogy a piacon elérhető laborberendezések valamennyi műszaki jellemzőjét bemutassa, ezért nem volt terhére róható, hogy a felperes szolgáltatásának komplex jellegét nem fejtette ki.

A rendelkezésre álló bizonyítékok (tanú vallomása, valamint a beszerzett közbeszerzési iratok) kétségtelenül alátámasztották, hogy a felperesi árszabás jelentős, nagyjából kétszeres eltérést mutatott a piaci riválisok áraihoz képest. Ezt a ténytet a felperes érdemben nem is vitatta, csak az általa forgalmazott termékek eltérő minőségét állította. Emellett az intézmény-összevonás megemlékezésének mellőzését kifogásolta, azt azonban nem az esetszám növekedéssel összefüggésben, hanem az emiatt bekövetkező produktivitással kapcsolatos igénynövekedéssel összefüggésben. Ténylegesen azt kifogásolta, hogy termékei a piaci versenytársak termékeihez képest nem hasonló minőségűek, azonban az árszínvonal tekintetében a különbség kétségtelenül fennállt. A minőségbeli eltérés fennállásának hiánya nem egy szakértői vizsgálat vagy egy szakmai vita mélységének megfelelő mértékig volt szükséges egy tényfeltáró cikkben, hanem csupán a megszólított átlagolvasók számára kellő rálátást biztosító mértékig, mely a közölt adatokkal megtörtént. Azok valóságtartalma pedig igazolást is nyert a megismételt eljárás során. Nem volt szükséges tehát

kitérni az intézmény-összevonásra sem, mivel 2008-ra a vizsgálati számok jelentős megemelkedése már korábban lezajlott. Így a dupla áron való értékesítés állítása valós tény volt, annak közlése ezért nem jelentett sérelmet a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogára nézve.

A jelen perben másodikként (az eredeti kereset 3. pontjában) sérelmezett közlés arra vonatkozott, hogy a felperes ajánlati árai ugyanazon vizsgálatokhoz szükséges termékekre vonatkoztak-e az összehasonlított években. A per korábbi szakaszában megállapítottakhoz képest a jogerős részítéletben előírt részletes bizonyítás lefolytatását követően a korábbiaktól eltérően az volt megállapítható, hogy maga az intézmény-összevonás már 2007. októberében lezajlott. 2009 novemberében került átadásra az új épületben az összevont laboratórium, mely esetszámban a korábbi összevont intézmény vizsgálati számát önmagában érdemileg nem haladta meg, tehát a felhasznált reagensek száma sem növekedett. Az újságíró egységnyi mennyiségekhez tartozó, egységnyi értékeket vizsgált, amelyet az esetszám nem befolyásolt. Ráadásul amennyiben az esetszám növekmény miatt, nagyobb reagens szükséglet merült is volna fel, az a közgazdaságtan törvényszerűségei szerint eleve alacsonyabb egységárat kellett volna, hogy eredményezzen. Minderre tekintettel e körben az intézmény-összevonás tényét, nem volt szükséges említeni mert az már közel két évvel a 2009. évben kiírt közbeszerzést megelőzően lezajlott.

A kiírásban esetleg megjelenő nagyobb produktivitási igény az átlagolvasó számára önmagában nem bírt jelentőséggel, hiszen a már korábban is hasonló esetszámmal dolgozó klinikai laboratórium ugyanazokat a vizsgálatokat végezte, pontosan ugyanazon vagy részben eltérő eszközparkkal. Az, hogy a nagyobb vizsgálati számmal való eredményes megbirkózás esetlegesen emberi többletteljesítménytől vagy netán egy automatizált gépi rendszer eredményességétől függött, a reagensek árának megkétszereződése szempontjából nem volt lényeges.

Így „az ugyanezen vizsgálatokhoz szükséges termékekre” történő utalás, a valós összegek feltüntetésével való tények közlését jelentette, hiszen a megnövekedett vételár nem a megnövekedett termékmennyiség miatti növekedésre vezethető vissza.

A jelen perben harmadik (az eredeti keresetben negyedik) közlés esetében azt sérelmezte a felperes, hogy valótlanul állította az alperes, hogy a felperes ugyanolyan készülékpark telepítését vállalta, mint amelyet a ...i labor a tender előtt is használt. Arra hivatkozott, hogy azonosság nem áll fenn, mert az eredményes közbeszerzés alapján telepített készülékpark nagyobb produktivitást és magasabb automatizáltsági fokot jelentett, ami a kiíró igénye volt.

A rendelkezésre álló bizonyítékokból az állapítható meg, hogy a kérdéses készülékek már korábban is rendelkezésre álltak a klinikai laboratóriumban, azonban ettől függetlenül a közbeszerzés alapján további készülékeket is telepíthetett a felperes a pályázati kiírás alapján. A bíróságnak azonban nem az egyes készülékek típusát és azok funkcióit kellett vizsgálnia, hanem azt, hogy a cikkben említett készülékek önmagukban rendelkezésre álltak-e már a klinikai laborban a pályázat kiírásakor. A ... és a ... készülékek pedig korábban is megvoltak, és a hematológiai, illetve a véralvadás vizsgálatokat e gépekkel végezték.

Az átlagolvasó számára pedig az, hogy a korábbi és a telepített készülékek automatizáltsági foka eltérő volt-e, jelentőséggel nem bírt, hiszen a gépek további tulajdonságai azok típusának egyező jellegéből eredően azonosak voltak. A felperes tehát ez esetben sem igényelhetett személyiségvédelmet, hiszen a közlés valósnak minősült.

A perben negyedikként (az eredeti kérelem kilencedik) sérelmezett közlés esetében is a piaci résztvevők termékei és a felperes termékei hasonló minőségüként való beállítását sérelmezte a felperes. E körben az elsőfokú bíróság visszautalt az első, hasonló tartalmú közléssel kapcsolatosan már részletesen kifejtettekre, melynek alapján az elsőfokú bíróság e kereseti kérelem esetében is alaptalannak találta a felperesi igényt.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy a másodfokú bíróság, az elsőfokú bíróság ítéletet változtassa meg, és a kereseti kérelemnek megfelelően állapítsa meg a jogsértés tényét, kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására és tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, továbbá a cikk jogsértő tartalmának eltávolítása mellett kötelezze az alperest a pestisrácok.hu internetes oldalon elégtételadásra, amelyben az alperes kérjen elnézést a felperestől, továbbá kötelezze az alperest perköltség megtérítésére is.

Az ügy kronológiai összefoglalását követően általánosságban értékelte az elsőfokú ítélet megállapításait. Ennek során kifejtett álláspontja szerint, az elsőfokú bíróságnak mind a négy sérelmezett kitétel vonatkozásában alapvetően abban kellett volna állást foglalnia, hogy ugyanolyan termékekről, illetve ugyanolyan készülékekről van-e szó, dupla ár mellett. Rögzítette, hogy az intézmény összevonásnak nem pusztán az esetszám növekedése miatt van relevanciája, hanem az ebből adódó magasabb szintű elvárások miatt is, ami indokolja a vételár emelkedést. Az e körben tett felperesi hivatkozások az olvasótól különösebb technikai felkészültséget nem igényelnek. A felperes keresetpontosításában is csak olyan körülményekre állította azt, hogy valótlan, amelyek az átlagolvasó számára felfoghatók és értékelhetők. Ennek következtében az, hogy az ítéletben az elsőfokú bíróság az átlagolvasó felkészültségére való hivatkozással indokolja a kereseti kérelmek elutasítását, nem foghat helyt.

Az oknyomozó újságírással kapcsolatosan tett ítéleti megállapítások csak részben helytállóak. Álláspontja szerint az nem követhető és főleg nem tolerálható magatartás, ha az újságíró csak bizonyos körülményekre világít rá, amelyekből aztán következtetést von le, ami ily módon nyilván önkényes következtetés. A tényközlés objektíven ellenőrizhető körülményekre vonatkozik és a valóság megítélése nem függ szubjektív értékítélettől, mérlegeléstől, ezen esetben azonban éppen ez történt meg az alperes részéről. A 2009. novemberében átadott labor sajtóközleményét a felperes csatolta az eljárásban, az alperes újságírója azt nem találta meg. Ennek a magatartásnak, nem lehet más indoka csak az, hogy ez nem illett bele abba a képbe, amit a cikk mutatni kívánt, vagyis annak a következtetésnek a súlykolásába, hogy a felperes árai indokolatlanul drágábbak és valamiféle mutyi van a dolgok mögött.

Az elsőként sérelmezett közlés tekintetében azt sérelmezte, hogy valótlan az az álláspont, miszerint a piacon fellelhető és beszerezhető hasonló minőségű termékek duplájáért adta el az árukat a ...i Tudományegyetemnek. E vonatkozásban az alperes valótlan tényről állított és ezzel egyúttal hamis látszatot is keltett. Az átlagolvasó, amennyiben minden lényeges körülményt a tudomására hoznak, értékelheti azt a különbséget, ami a fejlettebb technológiát (automatizált labort) kiszolgáló, vagy arra alkalmas vegyszerek, illetve készülékei árában megmutatkozik. Ez egyáltalán nem bonyolult és nem szakmai kérdés. Az átlagolvasót annyira nem lehet lebecsülni, hogy ne fogná fel azt - ha feltárják előtte -, hogy Közép-Európa első automatizált laborjának készülékparkja és az azt kiszolgáló reagensek nem ugyanolyan „mércével” mérhetőek és valószínűleg drágábbak is. Az intézmény összevonás és az automatizált labor ténye nem került megemlítésre a cikkben, így az átlagolvasó más következtetésre nem juthat, minthogy ugyanazon termékeket minden plusz nélkül adja dupla áron a felperes, ami valótlan állítás.

A második közlés tekintetében nem tudta elfogadni az ítélet azon indokolását, hogy a korábban megállapítottakhoz képest a részletes bizonyítás lefolytatást követően éppenséggel az volt megállapítható, hogy az intézmény-összevonás már 2007. októberében lezajlott. Ez iratellenes megállapítás, egyrészt azért, mert az nyilvánvaló a csatolt önkormányzati dokumentumokból is, hogy az intézmény-összevonást 2007. októberében határozták el (és nem valósították meg), másrészt a csatolt ...-féle prezentációból is látható, hogy az integráció több lépésben következett be. Utóbbi rövid és középtávú célja - 2009-re illetve 2012-re eltervezve - a laboratóriumi telephelyek és vérvételi helyek csökkentése volt. Az automatizált labor átadása 2009. novemberében megtörtént, ennek kialakítására az intézmény-összevonás miatt volt szükség. Ezen labor működésének

biztosítása miatt volt szükség a közbeszerzés kiírására, ami indukálta a kiíró magasabb igényeit, mind a reagensek, mind a készülékpark esetében. Észrevételezte, hogy az esetszám növekedést a cikk egyáltalán nem említi, holott védekezése gerincét ezen növekedés időpontja adja.

A harmadik sérelmes kitétel vonatkozásában is a korábban kifejtettekre hivatkozott azzal, hogy a labor Közép-Európa első automatizált laborja volt, előtte tehát nem működött ugyanolyan, vagy netán részben eltérő készülékpark sem ...en, sem az országban. Ezen túlmenően az átlagolvasó a mai korban pontosan tudja az automatizáltság előnyeit és tudja azt is, hogy ennek ára van. Emellett a per során igen szemléletes képpel is igazolta, hogy mekkora változás történt a laborberendezések terén. A prezentáció adatiból látható, hogy ezen laboratórium munkába állását követően, négy asszisztenssel kevesebb munkaerő látta el a laborbéli feladatokat, ami havonta másfél millió forintos költségmegtakarítást eredményezett. A sérelmezett állítás nem a ... és ... gépek vizsgálatára vonatkozott, hanem a készülékparkra, ami nyilván valótlan állítás önmagában is, mert készülékpark korábban nem volt, egyedüli, különálló készülékek voltak, amit az alperes az eljárás során sem tagadott. A kiírás készülékrendszerre vonatkozott, ami a ...-es integrált rendszer, illetve a másik korábban is meglévő gép helyett pedig, a ... preanalitikai rendszerhez kapcsolt ..., valamint ... automata elnevezésű berendezéseket jelentette. Ezek funkciójukban is különböznek a korábbi gépektől.

Az utolsó közlés tekintetében a fellebbezés az ítélethez hasonlóan visszautalt az egyes pontnál kifejtettekre.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a felperes által eredetileg sérelmezett nyolc részes cikksorozatból, négy cikket érintő, összesen tizenkilenc sérelmezett közlésre vonatkozó kereseti kérelmet a bíróságok jogerősen, a jelen perben érintett négy közlés kivételével elutasították. Megismételte azon generális védekezését, hogy a cikksorozat megírására az a súlyos gazdasági jelenség késztette, miszerint az egészségügyben számos intézmény, kórház milliárdos nagyságrendben eladósodott, és emiatt állami konszolidációért kiált. Feltárta, hogy ezt a helyzetet nem elsősorban a költségvetési finanszírozás hiányosságai, hanem sok egészségügyi intézmény esetében a súlyosan kifogásolható gazdálkodás, ezen belül is a közbeszerzési gyakorlat anomáliái idézték elő.

A perbeli közlések lényegét megalapozó számadatokat a felperes sohasem vitatta, csupán arra hivatkozott, hogy a megduplázódott beszerzési költségek mögött a megduplázódott vizsgálati számok állnak, ez okozza a drágulást. Ezzel szemben az intézmény összevonás 2007. évben megtörtént, ezért a 2008-as és 2009-es adatokat alappal vethette össze a 2009-es és 2010-es beszerzési költségekkel. Hangsúlyozta, hogy e körben a korábbi ítéleti megállapítás hatályon kívül helyezésére azért került sor, mert a korábban az elsőfokú bíróság iratellenesen állította, hogy az alperes nem vitatta az erre vonatkozó felperesi állítást. A megismételt eljárásban a felperes az árnövekedést a megnövekedett igényekkel indokolta, amit az intézmény-összevonás eredményezett. A megismételt eljárás során rendelkezésre bocsátott alperesi bizonyítékok azt támasztották alá - szemben a felperesi állítással -, hogy a vizsgálati szám növekedés az intézmények összevonásával kapcsolatban már 2008-ban érzékelhető volt, azt követően csak 10%-os emelkedés volt kimutatható. A megemelkedett igényeket kiszolgáló új laboratórium átadása 2009. november 17-én megtörtént, és erre vonatkozott a felperes által hivatkozott sajtóközlemény, valamint a felperes által csatolt prezentáció is ezt támasztja alá. Nem hivatkozhat tehát alappal arra a felperes, hogy az általa elnyert 2009-es, de 2010-re vonatkozó beszerzési költségei a vizsgálati számok megduplázódása miatt emelkedtek a kétszeresükre.

A cikkben érintett termékek „hasznos”, illetőleg „ugyanolyan” jellegét illetően megismételte azon korábbi hivatkozását, hogy egy komoly ténybeli alappal bíró cikkbeli véleményről van szó, ami ráadásul tudományos, biokémiai, orvosszakmai kérdés, amelyben nem a bíróságoknak kell állást foglalniuk. Ettől függetlenül ezen véleményének megalapozottsága körében hivatkozott arra, hogy

alapvetően kémiai reagensekről és azok beszerzéséről szól a cikk. Ezen reagentek akként használhatóak csupán, ha azokat minden laboratórium, amelyik alkalmazni kívánja, önállóan és külön-külön megvizsgálja és validálja. Így történt ez a ... laboratóriumokban is korábban, a ... előtti időkben használatos reagentekkel. A validálást éppen a felperes által is hivatkozott laboratóriumvezető, dr. ... végezte. A reagentekkel szemben soha, semmiféle kifogás nem merült fel. A felperes azt nem állította, hogy a saját reagentjeihez képest korábban használatban volt reagentek alacsonyabb minőségűek. Amennyiben tehát a korábban rendszerben volt reagentek ugyanúgy képesek voltak betölteni rendeltetésüket - így az egyes vérminták elemzését -, mint a ... termékei, úgy a felperes ezt a cikk-tartalmat nem kifogásolhatja. Ezen túlmenően álláspontja szerint a „hasonló” vagy „ugyanolyan” termékekre való hivatkozás a felperes jóhírnevét nem sértheti, arra nem alkalmas.

A felperes tételes kifogásai vonatkozásában a előadta, hogy a 2008-ra megemelkedett vizsgálati számok nincsenek okozati összefüggésben a felperes árképzésével. Annyiban pontosítható az ítéleti tényállás, hogy a ... Intézet átadása a korábban befejeződött intézmény összevonást követő modernizáció megnyilvánulása volt, melynek során új korszerűbb helyszínre költözött az összevont labor.

Ezzel összefüggésben a felperes a nagyobb elvárások, produktivitási igények vonatkozásában konkrét hivatkozással nem szolgált.

A készülékpark tekintetében változatlanul hivatkozott arra, hogy a kiírásban ismételtén beszerezni rendelt már meglévő automatákat valóban nem önmagukban, hanem mintavételi láncban rendelték meg, ami semmi mást nem jelentett, minthogy az automatát össze kapcsolták egy futószalaggal, amely beviszi a mintát a készülékbe. Ezzel azonban sem időt, sem munkaerőt megtakarítani nem lehet, és emiatt a munka minőségi színvonala sem emelkedhet önmagában.

Mindezek alapján továbbra is vitatta, hogy a sérelmezett közlésekkel a felperes jóhírnevét sértette volna.

A fellebbezés nem alapos.

A per jelen szakaszában érintett közlések tekintetében az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett része nem volt, ezért azt a másodfokú bíróság teljes terjedelmében vizsgálta felül. A felperes fellebbezését nem találta megalapozottnak, ezért az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályokat megfelelően ismertette, azokra a másodfokú bíróság csak visszautal.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy függetlenül attól, hogy a felperes eredeti kereseti kérelmének egy részét a 2013. június 20-án megjelent cikk több sérelmezett közlése tekintetében a bíróságok már korábban jogerősen elbírálták, a még vita tárgyát képező közléseket is a teljes cikk szövegösszefüggéseire tekintettel kellett vizsgálni. A további cikkekre való kitekintés azért nem volt indokolt, mert a cikksorozat első része a perbeli írás volt, így amennyiben a cikkek között összefüggés is található, úgy a kiinduló pont ebben az esetben is csak az első cikk lehet.

Helytállóan hivatkozott az alperesi védekezéssel szemben általánosságban a felperes arra, hogy a perbeli cikk egésze nem kizárólag a ...i egyetem gazdálkodásának kritikáján keresztül értékelte a felperesnek a közbeszerzési eljárásban betöltött szerepét. Az összességében jelentős mértékben érintette ettől függetlenül is a felperes tevékenységét. Ez a cikknek a „... nyert, a laborvezető nemzetközi csúcsokra tör”, a „Korrupció, kartell, súlyos vádak továbbá „A ..., a törvény és az etikai

normák" alcímű részeiben található közlésekből egyértelműen megállapítható. Ugyanakkor a felperes által sérelmezett közlések a felperesnek a ...i egyetemi labor által kiírt közbeszerzési eljárásban elért kimagasló arányú nyertes szerepével voltak összefüggésben. A cikknek ezen részei azt kutatták mi indokolta, hogy az egyetem a felperessel kössön, a korábbi költségeinek jelentős megemelkedését eredményező szerződéseket. Ezekből a részletekből olyan alperesi törekvés nem volt érzékelhető, amiből arra lehetne következtetni, hogy a probléma megközelítési módja kifejezetten a felperes gazdasági érdekeit csorbító koncepciómentén haladt volna, mert a cikkbeli megállapításokat az alperes meggyőző mértékű kutató munka során szerzett adatokkal támasztotta alá. A teljes eljárás során csatolt és beszerzett iratok, de különösen a megismételt eljárás során a másodfokú bíróság iránymutatása során célirányos bizonyítási eljárásban beszerzett bizonyítékok azt támasztották alá, hogy az alperes valódi oknyomozást folytatott.

A megismételt eljárásban a per tárgyát képező négy közlés (amelyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság és a felek által is követett eredeti számozás szerint jelöl) valójában két kérdéskört érintett. Egyrészt azt, hogy a felperes kétszer drágábban a piaci vetélytársak ugyanolyan vagy hasonló termékei helyett biztosítja-e a saját termékeit. Másrészt azt, hogy a labormunkák elvégzését a kiírást megelőzően szolgáló gépekhez képest a felperes más gépek, géppark telepítését vállalta-e. Érintette ez azt a kérdéskört is hogy mindez milyen összefüggésben áll a ...i laboratóriumok összevonásával.

Az elsőként és kilencedikként kifogásolt közlésrészek, miszerint „...a piacon fellelhető és beszerezhető hasonló minőségű termékek, eszközök árának a duplájáért adja el a ...i Tudományegyetemnek az áruit” illetve „...a 2009-es tender miatt több százmillió forint közpénz került a ... számlájára, miközben ugyanilyen minőségben, de lényegesen olcsóbban más cégek is beszállítói lehettek volna az egyetemnek”, mindkét említett kérdéskört érintették. Ezek ugyanis mind a gépek, mind a reagensek vonatkozásában értelmezhetők. A harmadik közlés a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges ún. reagens anyagok számszakilag is meghatározott költségeire, míg a negyedik közlés az eszközparkra vonatkozott.

A felperes nem vitatta azon számadatokat, melyek szerint a korábbi költségek a duplájára emelkedtek a laboratóriumi vizsgálatok vonatkozásában. Az sem volt vitás, hogy az egyetemhez tartozó laboratóriumi munkák összevonásra kerültek, a korábban több laboratóriumban végzett munkát a jövőben egy helyen végezték. A perdöntő kérdés az volt, hogy az összevonás (integráció) a 2009-es közbeszerzésben, amelyben a felperes érintett volt milyen szerepet játszott. Ennek tükrében valóban kíváncsi lett volna, hogy ezt az eseményt a cikk valamilyen formában, a tények teljes körű tisztázása érdekében közölje, de a felperes kereseti kérelme megítélés szempontjából annak volt jelentősége, hogy ezen tényközlés elmaradása az érdemi mondanivaló szempontjából releváns-e, azaz annak elmaradása okoz-e olyan személyiségi jogi sérelmet, ami a valós tények hamis színben való feltüntetéséből származik. E körben a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékelése körében kifejtett elemzését.

Arra helyesen hivatkozott a felperes, hogy annak valóban kevésbé volt hangsúlyos szerepe, miszerint az átlagolvasó milyen mélységű ismeretekkel rendelkezik a laboratóriumi munkák szakmai jellemzőit illetően. Azt kellett elbírálni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok az alperesi közléseket mennyiben támasztották alá.

A fenti körülményekre tekintettel a felek bizonyítása jelentős mértékben arra irányult, hogy az integráció befejezésének időpontját meghatározzák. Ennek azért volt jelentősége, mert ennek ismeretében lehetett megállapítani azt, hogy ennek az eseménynek volt-e hatása az egyetem által

meghirdetett közbeszerzési kiírásban szereplő feltételekre.

Az alperes álláspontja szerint az integráció 2007. októberében, míg a felperes megítélése szerint 2009. novemberében fejeződött be. Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy a ...i egyetemhez tartozó laboratóriumok összevonására nem egy lépcsőben került sor, az egy hosszabb folyamat eredménye volt, végállomásának a ... Intézet átadása tekinthető. A laboratóriumi feladatok átvétele azonban, ami az azok elvégzéséhez szükséges anyagok, eszközök mennyisége tekintetében meghatározó, 2007-ben megtörtént. Ettől az időponttól kezdődően a megnövekedett feladatokat okszerűen csak megnövekedett költséggel járó beszerzéssel tudta az egyetem elvégezni, ami a 2008-as költségvetésében már jelentkezett is, ezért az alperes okkal hasonlította össze ezen időállapot adatait a közbeszerzési eljárás eredményével.

Ez a folyamat végigkövethető a felperes által az alapeljárásban csatolt közgyűlési jegyzőkönyvben található határozatokból (alapeljárásban 14. sorszám alatt), valamint az Intézet átadásakor bemutatott prezentációból is (felperes jelen eljárásban 12/F/2. sorszám alatt, alperes 13. sorszám alatt csatolta). Az önkormányzat 2007. szeptember 30.-i határidővel irányozta elő mindazon feladatok elvégzését, amik a laboratóriumokban végzett munkák egységesítését érintették [447/2007. (IX.14.) Kgy.sz. határozat 2-23. pontjai].

A 2009. novemberében, az Intézet átadásakor bemutatásra került prezentáció, az egy kézbe került laboratóriumi feladatok megfelelő ellátása érdekében az integrációval elérendő feladatok között - megjelölve a 2007-es állapotot is - rövidtávon a laboratóriumi és mintavételi telephelyek számának csökkentését, végső soron egy helyszínre koncentrálását, a párhuzamosan zajló laboratóriumi tevékenységek felszámolását, egységes rendelési állomány megteremtését, azonos műszerpark és egységes szerződések, hasonló munkarendben dolgozó közalkalmazottak, egységes klinikai és laborinformatikai rendszer megteremtését irányozta elő. Ezek egyike sem áll összefüggésben a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges anyagok, eszközök mennyiségével.

A prezentációban megtalálható, grafikonon is ábrázolt számadatokból az következtethető, hogy az összevonással az elvégzendő vizsgálatok számaránya 2007-ről 2008-ra másfél millióról, hárommillió ötszázazret meghaladó esetre változott, 2009-ben négymillióra nőtt.

Ebből viszont az következik, hogy a végzendő vizsgálatok mennyisége - ami egyenes arányos az azok elvégzéséhez szükséges anyagok mennyiségével -, az összevonás hatását tekintve 2008-ra kialakult. A prezentáció hosszabb távra sem irányozta elő más jellegű vizsgálatok bevonását, vagy más olyan tevékenységi kör bővítését, ami hatással lehetett a közbeszerzéssel érintett reagensek mennyiségére.

Az alperes által az alapeljárásban a 15. sorszámú jegyzőkönyvhöz csatolt ellenkérelemben szereplő táblázat (melynek adatait a felperes nem vitatta) szerint, a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges, két kivétellel azonos kiserelésű reagenseket, a felperes az előző beszállító áraihoz képest átlagosan dupla áron biztosította.

Mindebből az következik, hogy a felperest érintő pályázat kiírásakor a reagenseket illetően a korábbi időszakhoz (2008-hoz) viszonyítottan olyan mennyiségi növekedés nem volt, ami az áremelkedés felperes által sem vitatott arányát indokolta.

Az sem nyert bizonyítást a perben, hogy az egyetem a korábbi beszállítói által biztosított reagensek minőségével elégedetlen lett volna. A korábbi termékeket az előírásoknak megfelelően maga validálta, azok megfelelőségével kapcsolatosan probléma nem merült fel, ez sem indokolta tehát más, drágább reagensek beszerzését.

Ebből viszont az következik, hogy az alperes a cikkben valótlan tény nem állított, valós tény sem tüntetett fel hamis színben arra vonatkozó közléseivel, hogy a piacon fellelhető és beszerezhető hasonló minőségű termékek árának duplájáért adja a felperes a termékeit, mert az integrációval összefüggésben az ár növekedését sem mennyiségi, sem minőségi változások nem indokolták,

[kereseti kérelem (1), (3) és (9) pontjai].

A (4) sérelmezett közlésre vonatkozóan ... tanú vallomása szerint az egyetem gazdasági és műszaki főigazgatóságának főigazgatója a felperes termékei melletti döntést azzal indokolta, hogy az időközben az integrációval összefüggésben végrehajtott automatizálás folytán alkalmazott berendezések csak a felperes által forgalmazott reagensekkel képesek működni. Az automatizálás annyit jelentett, hogy a vizsgálatok elvégzéséhez alkalmazott különálló gépeket zárt láncba helyezve, egy futószalag közbeiktatásával üzemeltetik. Ez utóbbi célja, hogy a vizsgálandó anyagokat az asszisztensnek ne kelljen egyik géptől átvinni a másikhoz. Arra vonatkozóan, hogy maga az automatizálás milyen előnyökkel járt, a felperes állítása az volt, hogy azzal az egyetem humánerőforrást takarít meg. Hivatkozott arra is, hogy a zárt láncú gépek (géppark) az egyetem által korábban használt egyedül álló gépektől eltérő, ezért sem állítható, hogy ugyanolyan géppark telepítését vállalta.

A prezentációból adatai szerint a laboratóriumi munkálatok elvégzéséhez szükséges különböző asszisztensi munkát 2007. januárjában 32 fő, decemberben 59 fő, 2008-ban 61 fő, míg 2009-ben 57 fő végezte.

Az ugyanebben megtalálható és a géppark átalakítására is vonatkozó tervekben az állapítható meg, hogy a láncba helyezett gépek azonos típusmegjelölésűek az egyetem által korábban, az ugyanezen vizsgálatok elvégzéséhez használt gépekkel (... és ...).

Ezen tények alapján nem minősíthető valótlan állításnak, hogy a felperes ugyanolyan géppark telepítését vállalta. Az, hogy a korábban használt gépeket a jövőben rendszerbe építve használják, azonos mennyiségű és jellegű vizsgálatok elvégzéséhez, nem jelenti új géppark létesítését, az ítéltető pusztán rendszerbeli változásnak. Annak nyilván van előnye (elsősorban amortizációs szempontból), hogy új gépek kerülnek használatba, de ez önmagában egy olyan rendszer beszerzésének indokoltságát, ami miatt az annak használatához szükséges anyagok ára a duplájára emelkedik, gazdaságossági szempontból megkérdőjelezhetővé teszi. A felperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az automatizált gépek eleve drágább reagensekkel üzemeltethetők, erre vonatkozóan azonban semmilyen bizonyítékkal nem szolgált, erre logikai úton sem lehet következtetni. Arra a prezentáció nem szolgál kétséget kizáró bizonyítékkal, hogy az asszisztensi létszám bizonyosan a zártrendszerű gépek beállítása (automatizálás) miatt csökkent (figyelemmel a 2007. decemberi létszáma is, amely a 2009-esnél csak két fővel több). Annak felperes által hivatkozott költségcsökkenést eredményező aránya az egyéb költségek emelkedéséhez, nagyságrendjéhez képest pedig nem meghatározó.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság összességében helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy az integráció, illetve az új labor megnyitásának vagy az automatizálás említésének hiánya nem eredményez olyan valótlan tényközléseket, vagy való tények hamis színben való feltüntetését, mely a felperes Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdései által védett jóhírneve megsértésnek megállapítását eredményezhette, mert ezen tényezők konkrét hatása azon közbeszerzésekre, amelyekről a perbeli cikk beszámolt, a kifogásolt tényközlésekkel, számszaki adatokkal nem volt összefüggésben.

A fentiek szerint a felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért köteles a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján, az alperesnek a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült ügyvédi az ügyvédi munkadíjból álló perköltséget megfizetni, melynek mértékét a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Ennek során figyelemmel volt az eljárás hosszára, az abban kifejtett ügyvédi munka mennyiségére is.

A le nem rótt illeték viseléséről a bíróság a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2016. október 26.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

bíró

dr. Istenes Attila s.k.